

Eduskunnan talousvaliokunnan kuuleminen 08.10.2025

Hallituksen esitys HE 79/2025 vp eduskunnalle laiksi kirjanpitolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Suomen Tilintarkastajat ry (ST) kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja lausuu seuraavaa:

Soveltamisen lykkäys antaa yrityksille aikaa kestävyysraportointiin valmistautumiseen

ST pitää kannatettavana esitystä kestävyysraportointidirektiivin soveltamisen lykkäämiseksi kahdella vuodella toisen sekä kolmannen aallon yritysten osalta. Soveltamisen lykkääminen antaa yrityksille paremmat valmiudet valmistautua kestävyysraportointivelvoitteisiin. Näkemyksemme mukaan lykkäys voi myös mahdollistaa paremman EU-tasaisen harmonisen toimeenpanon jäsenmaiden välillä.

Selkeä ja johdonmukainen lykkäystä koskeva kokonaisuus

Olemme lausunnossamme kestävyysraportoinnin lykkäämisestä 27.5.2025 pitäneet tärkeänä täsmentää sitä, miltä osin lykkäys koskisi kirjanpitolain 7 luvussa säädettyjä muita kuin välittömästi kestävyysraportoinnin laatimista koskevaa vaatimusta.

Esittämämme näkökohta on huomioitu käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä laiksi kirjanpitolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta. Voimaantulosäännöksen perustelussa kerrotaan nyt selkeästi, että lykkäys käsittää kestävyysraportoinnin ohella kirjanpitolain 7 luvussa tarkoitettuihin digitaalisiin rekisteröinti- ja julkistamismenettelyihin siirtymisen, joten mainittujen menettelyjen sijasta noudatetaan kirjanpitolain 3 luvun säännöksiä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröimisestä ja julkistamisesta.

Esitetyn kirjanpitolain voimaantulosäännöksen 8 momentin ymmärtäminen saattaa olla lukijalle vain lakia lukemalla hieman työlästä. Siinä todetaan 7 luvun 22–24, 24 a, 25 ja 26 §:ssä säädetyn estämättä sovellettavan, mitä saman lain 3 luvussa säädetään. Perustelutekstistä toki ilmenee, että 3 luvusta on tarkoitus soveltaa mainittujen 7 luvun

säännösten estämättä nimenomaan 3 luvun säännöksiä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröimisestä ja julkistamisesta. Asian voisi mielestämme mainita perustelujen sijaan suoraan voimaantulosäännöksen 8 momentissa: ”Sen estämättä, mitä tällä lailla muutettavan lain 7 luvun 22–24, 24 a, 25 ja 26 §:ssä säädetään, mainitun lain 3 luvun säännöksiä *tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröimisestä ja julkistamisesta* on noudatettava momentin 2 kohdassa tarkoitetussa suuryrityksessä ja suurkonsernin emoyrityksessä ennen 1 päivänä tammikuuta 2027 alkavia tilikausia ja 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa oikeushenkilöissä ennen 1 päivänä tammikuuta 2028 alkavia tilikausia.”

Tarve luotettavalle ja laadukkaalle kestävyystiedolle säilyy muutoksista ja lykkäyksistä huolimatta

Hallituksen esityksen HE 79/2025 vp taustatiedoissa ja vaikutusten arvioinnissa todetaan, että kestävyysraportoinnissa julkaistava tieto on keskeinen perusta myös rahoitusmarkkinatoimijoiden EU-säätelystä juontuvien velvoitteiden täyttämiseksi ja vihreän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi. Koska kestävyystiedon tarve ei vähene, vaikka raportointivelvoitteita lykättäisiin tai soveltamisalaa supistettaisiin, on välttämätöntä luoda hyvät käytännöt myös vapaaehtoiseen raportointiin. Näin voidaan taata sidosryhmille laadukasta ja luotettavaa kestävyystietoa myös raportoinnin muutosten aikana.

Myös vapaaehtoisen raportoinnin tulee olla luotettavaa ja vertailukelpoista etenkin pörssiyhtiöissä

Keskeisenä ratkaisuna olisi selkeyttää raporttien nimeämistä, viittauskäytäntöjä ja kannustaa tiedon varmentamiseen.

Näkemyksemme mukaan vain kirjanpitolain 7 luvun mukaisesti laaditut ja varmennetut raportit voidaan katsoa virallisiksi kestävyysraporteiksi, ja vain niitä tulisi kutsua sellaisiksi. Tämä koskee myös vapaaehtoisesti laadittuja raportteja, mikäli ne on tehty täysimääräisesti kirjanpitolain 7 luvun mukaisesti ja varmennettu asianmukaisesti. Sen sijaan muiden viitekehysten mukaan vapaaehtoisesti laaditut julkaisut, jotka sisältävät kestävyystietoa, tulisi nimetä vastuullisuusraporteiksi. Tällainen selkeä erottelu raporttien nimeämisessä ja niihin viittaamisessa auttaisi lukijaa ymmärtämään, minkä viitekehysten mukaisesti raportti on laadittu ja missä määrin sen tiedot on varmennettu.

Tämä tarkoittaisi sitä, että kirjanpitolain 7 luvun mukaiset kestävyysraportit olisivat varmennettuja. Näin kestävyysraportin käyttäjälle olisi selvää, että niiden sisältämät tiedot ovat vertailukelpoisia ja ulkopuolisen kestävyysraportointitarkastajan varmentamia. Tämä on mielestämme erityisen tärkeää etenkin, kun kaikki pörssiyhtiöt eivät ole samanlaisen kestävyysääntelyn piirissä.

Me Suomen Tilintarkastajat ry:ssä näemme tärkeänä, että myös muu vapaaehtoinen kestävyystiedon raportointi olisi laadukasta, johdonmukaisesti toteutettua ja luotettavaa. Tällöin tiedot palvelevat sijoittajia ja muita sidosryhmiä ja raportointi vahvistaa luottamusta yritysten vastuullisuustyöhön. Siten myös vapaaehtoisuuteen perustuvassa raportoinnilla on tarpeen olla selkeät ja yhtenäiset periaatteet (raportointiviitekehys). Riippumaton varmennus vahvistaa myös vapaaehtoisesti laadittujen raporttien uskottavuutta, lisää sidosryhmien luottamusta ja parantaa tietojen vertailtavuutta. Tämä tukisi myös reilua kilpailua, jossa vastuullisesti toimivat yritykset voisivat erottautua avoimella ja laadukkaalla raportoinnilla.

Helsingissä 06 päivänä lokakuuta 2025

SUOMEN TILINTARKASTAJAT RY

Osmo Valovirta

Sanna Alakare

Hallituksen puheenjohtaja

Toiminnanjohtaja

Suomen Tilintarkastajat ry on tilintarkastajia edustava edunvalvontajärjestö. Jäsenemme ovat tilintarkastuslain mukaisesti hyväksytyt HT-, KHT-, JHT- tilintarkastajia tai kestävyysraportointitarkastajia (KRT) sekä tilintarkastusalan ja taloushallinnon asiantuntijoita. Tavoitteenamme on auttaa tilintarkastajien ammattikuntaa menestymään sekä tuomaan lisäarvoa elinkeinoelämälle ja yhteiskunnalle. Taloudellista raportointia ja alan käytäntöjä edistämällä olemme mukana rakentamassa perustaa suomalaisen yhteiskunnan kilpailukyvyille ja hyvinvoinnille. Yhdistykseen kuuluu yli 90 % tilintarkastuslaissa määritellyistä tilintarkastajista.